

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih : 28 Nisan 2020

Sayı : 21368

28703

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın Bekir PAKDEMİRLİ tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunu; Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince saygılarımla arz ederim. 27.04.2020

Av. Uğur BAYRAKTUTAN
Artvin Milletvekili

Doğu Karadeniz Bölgesinde yaş çay üretimi yapılan Artvin, Giresun, Rize ve Trabzon'da 15 Nisan tarihinde İl Hıfzıssıhha Kurullarının kararları sonrası İl dışındaki üreticilerin 30 Nisan'a kadar izinli olarak illere seyahat edecekleri ilan edilmiştir. Ancak daha sonra bu kararın, Bakanlıkların uyarısıyla 4 ildeki Valilerinin, 22 Nisan'da aldığı son kararlar 'yok sayıldığı' ve seyahatlerin yasaklandığı, alınan izinlerin de iptal edildiği duyurulmuştur.

Çay üretimi yapılan Artvin, Giresun, Rize ve Trabzon Valilerinin imzasıyla yayınlanan 'müstahsillere seyahat izni verilemeyeceğinden, çay hasadıyla ilgili tüm faaliyetlerin iller içerisinde yapılması' kararı özellikle büyükşehirlerde yaşayan çay üreticilerini mağdur etmiştir.

İlgili karar 1 milyon 200 bin dekar alanda çay tarımı yapan yaklaşık 215 bin aileyi ilgilendirmektedir. Her yıl çay hasadında çalışmak üzere bölgeye 50 bine yakın yerli ve yabancı tarım işçisinin geldiği bilinmektedir. Gürcistan ve Azerbaycan'dan gelen işçilerin salgına karşı alınan tedbirler neticesinde sınırların kapalı olması sebebiyle çay toplamaya gelemeyeceği bir ortamda; şehir dışındaki çay üreticisi ailelere memleketine, köyüne, çay bahçene gidemezsin demek *bugüne kadar kota, kontenjan, alım ve düşük fiyat politikalarıyla zor durumda olan yaş çay üreticilerinin* mağduriyetini arttırmaktadır.

Çay Üreticileri Temsilciliği, Çay Üreticileri Dayanışma Platformu, Çay Üreticileri Dayanışma Derneği, Derelerin Kardeşliği Platformu (DEKAP), DİSK Gıda İş Rize Temsilciliği, Tek Gıda İş Sendikası Doğu Karadeniz Bölge Temsilcilikleri ve Tüm-Köy-Sen taleplerini içeren bir imza kampanyası başlatmıştır. Aynı şekilde 22 Nisan 2020 tarihinde Rize Ticaret Borsası salonunda Vali, Milletvekili, Siyasi partilerin il başkanları, Ziraat Odası, Ticaret ve Sanayi Odası, Esnaf Odası ve Rize Ticaret Borsası Başkanları, Çaykur Genel Müdürü(V), Muhtar Dernekleri Başkanları ve Konuyla ilgili STK.ların başkanları ve idare amirlerinin katılımıyla bir toplantı gerçekleştirilmiştir. Artvin, Giresun, Trabzon ve Rize genelinde ilgili konularda yapılan diğer toplantıların ve başlatılan imza kampanyalarının sonucu olarak çay üreticilerinin mağduriyetinin giderilmesi adına ortaya çıkan ortak talepler aşağıdaki gibidir.

1. Çaykur'un uyguladığı kota ve kontenjan kaldırılmalıdır.
2. Çaykur, bu yıla mahsus yaşanan sıkıntılar nedeniyle budama yapamayan üreticinin de çayını almalı, budama ertelenmelidir.
3. Çaykur ve özel sektör, yaş çayı, belirlenen resmi fiyattan alma garantisi vermelidir.
4. Yaş Çayın alım fiyatı, destekleme ile birlikte bir an önce açıklanmalıdır.
5. Salgın nedeniyle, Çay Alımevleri sürekli açık tutulmalı ve her müstahsilin günlük topladığı çay mubaya edilmelidir.
6. Bunu yapmak için, kurumlar yeni ve yeteri kadar işçi istihdam etmelidir.
7. 5 Mayıs'a kadar kontrollü, izinli ve planlı, il dışından üretici gelişlerine izin verilmelidir.
8. Fabrikalarda çalışanların fiziki mesafe ve hijyen kurallarına azami uymaları sağlanmalıdır. İşçilerin servis ve vardiya koşulları denetlenmeli, iyileştirilmeli ve kolaylaştırılmalıdır.
9. Çaykur'daki Mevsimlik işçilerin, il dışında olanlar dahil işe girişleri yapılmalı ve hiçbir ücret kaybına uğramadan ücretleri ödenmelidir.
10. Valiler ve Kaymakamlıklar koordinasyonunda, 'Çay Tarım Koordinasyonu' oluşturulmalıdır.
11. Çayda yaşanması öngörülen verim düşüklüğü devlet tarafından tanzim edilmelidir.
12. Özel sektöre destek verilsin, Özel sektör çay fabrikalarına uzun vadeli düşük faizli krediler verilsin.
13. Yaş çay üreticilerine bu yıldan başlamak üzere her yıl düzenli gübreleme desteği verilmelidir.

Bu Bağlamda;

- 1- Bakanlığınız nezdinde Koronavirüs (Covid-19) Salgınının Çay tarımı üzerindeki etkilerine dair bir rapor oluşturulmuş mudur? Sektörün bu salgından ne ölçüde etkilenmesi öngörülmüştür?
- 2- Sektörün bu süreçten asgari ölçüde zarar görmesi yönünde bir acil önlem paketiniz var mıdır? Detaylarını açıklar mısınız?
- 3- Koronavirüs (Covid-19) Salgınının yayılımı konusunda gerekli tedbirleri alarak çay üreticilerinin çay bahçeleriyle buluşmasını sağlayacak kesin net çözümler içeren kararlar ne zaman alınacaktır?
- 4- Çay üreticilerimizin mağduriyetinin giderilmesi adına ortaya koydukları talepleri ilgili Bakanlıklarla ortak bir çalışma neticesinde ne zaman hayata geçireceksiniz? Bir takvim açıklar mısınız?